

ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ УЧНІВ В УМОВАХ ЗАСТОСУВАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ

Анотація. У статті висвітлена необхідність запровадження у процес навчання сучасних педагогічних технологій, зокрема комп'ютерних (інформаційних) технологій. Також наведено ряд переваг використання ІКТ для підвищення якості навчання.

Ключові слова: інформаційні комп'ютерні технології, якість знань, навчально-виховний процес, професійна підготовка.

Abstract. The article highlights the need to introduce modern pedagogical technologies, in particular computer (information) technologies, into the process of teaching. There are also some benefits of using ICT to improve the quality of learning.

Keywords: information computer technologies, quality of knowledge, educational process, vocational training.

Сучасне суспільство характеризується швидкими змінами в усіх сферах життя, що особливо впливає на розвиток інформаційного, зокрема й освітнього простору. Освітня сфера, яка є основоположницею формування світогляду, духовного становлення особистості, зазнає значних трансформаційних процесів. Простір, де стикаються нові цінності й технології, нові стилі життя, вимагає нових, сучасних освітніх підходів. Гуманізація освіти, її орієнтація на розкриття особистісного потенціалу зумовили виникнення й удосконалення нових освітніх технологій. Тому вимогою сьогодення стає апробація й запровадження інноваційних освітніх технологій у навчально-виховний процес. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року визначає запровадження освітніх інновацій як один із пріоритетних напрямів державної політики в освітній сфері.

В умовах інформаційного суспільства традиційне навчання поступово втрачає свій сенс. Величезний потік інформації, яка старіє швидше, ніж учень закінчує навчальний заклад, вже не можливо вмістити до навчальної програми. Втрачає сенс необхідність перенавантажувати пам'ять дитини додатковими знаннями, необхідно навчати її знаходити їх і користуватися ними. Тому дієвим інструментом поліпшення якості освіти визначають застосування компетентнісного підходу до освіти, який на перше місце ставить не поінформованість учня, а вміння на основі знань розв'язувати проблеми, які виникають у різних ситуаціях. Щоб навчити цього учнів, потрібно змінити технологію навчального процесу.

У практику діяльності педагогічного колективу активно входять:

- проектні технології, що забезпечують інтеграцію предметних знань і вмінь із різних предметів і видів діяльності;

- ігрові технології, які формують навички розв'язувати творчі завдання на основі вибору альтернативних варіантів;
- технології особистісно зорієнтованого, диференційованого навчання;
- інтерактивні технології (робота в групах, метод проектів, «мозковий штурм», «ажурна пилка», «кейс-метод», «акваріум», рольові й ділові ігри, «велике коло», «шкала думок», «бесіда за Сократом», «асоціативний куш», «відкритий мікрофон», вправи-енергізатори, групова дискусія, взаємне навчання тощо);
- технології проблемного навчання.

З упровадженням нових технологій змінено й саму форму проведення уроків. У педагогічній практиці вчителів виникли нові форми уроків: урок-практикум, урок-пошук, урок-дискусія, урок-мандрівка, урок-панорама, урок-залік тощо.

Перед сучасною освітою дедалі гостріше постає завдання адаптації учнів до життя в інформаційному суспільстві шляхом формування відповідних компетентностей у процесі навчання. Щоб стати людиною XXI століття, сучасному учневі необхідно не лише оволодіти базовими комп'ютерними навичками, але й навчитися збирати та аналізувати інформацію, синтезувати нові знання, ефективно співпрацювати з людьми різних культур.

Необхідно підвищувати мотивацію до навчання учнів і залучати їх до самостійної (індивідуальної чи групової) дослідницької роботи на базі комплексного використання інноваційних педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) із метою підвищення якості навчання учнів.

Якщо за класно-урочною системою організація процесу навчання зазвичай проходить за схемою «вчитель – підручник – учень», то в умовах сучасного інформаційного суспільства змінено методику традиційного навчання: вона зорієнтована на застосування комп'ютерних технологій і вносить докорінні зміни в стійку динамічну систему «вчитель – учень», замінюючи її на систему «вчитель – комп'ютер – учень», або «учень – комп'ютер – учень», або «учень – комп'ютер».

Нова схема надає широкі можливості. Комп'ютерні технології відіграють нову роль у навчанні й викладанні, урізноманітнюють навчальний процес, дозволяють учням співпрацювати з носієм інформації, здійснювати вибір інформації, темп подання, компонувати матеріал і бути активними учасниками процесу навчання. Вчитель перестає бути джерелом інформації. Він виступає посередником, фасилітатором.

Перед тим як розпочати роботу з комплексного застосування інформаційних технологій у закладі, необхідно провести дослідження ефективності використання мультимедійного супроводу навчальних занять, яке засвідчує певні переваги:

- рівень сприйняття інформації учнями зростає майже вдвічі;
- відбувається індивідуалізація навчання, розвиток творчих здібностей (залучення учнями до розроблення уроків, створення проектів, презентацій);

- скорочується кількість видів роботи, яка стомлює учнів, педагоги починають використовувати різноманітні аудіовізуальні засоби (музика, графіка, анімація) з метою підвищення активності учнів, подавати навчальний матеріал, створюючи умови для формування самооцінки учня.

Дидактичні можливості мультимедійних засобів навчання, що використовують на уроках, можна стисло визначити так:

- посилення мотивації навчання;
- активізація навчальної діяльності учнів, посилення їх ролі як суб'єкта навчання;
- індивідуалізація процесу навчання, використання основних і допоміжних навчальних впливів, розширення меж самостійної діяльності школярів;
- урізноманітнення форм подання інформації, типів навчальних завдань;
- створення навчального середовища, яке забезпечує «занурення» учня в уявний світ, у певні соціальні й виробничі ситуації;
- постійне застосування ігрових прийомів;
- забезпечення постійного зворотного зв'язку, можливість рефлексії.

Тому найважливішим завданням інформатизації освітнього простору є підготовка вчителів та учнів із метою формування в них інформаційно-комунікаційних компетенцій, практичних навичок використання педагогічних програмних засобів нового покоління, можливостей швидкісної мережі Інтернет, у результаті чого учні не тільки здобувають комп'ютерні навички, а також відбувається цілеспрямований розвиток навичок, пов'язаних з успішною адаптацією в суспільстві.

Саме тому одним із пріоритетних напрямів діяльності професійного навчального закладу є інформатизація навчально-виховного процесу й упровадження ІКТ у навчально-виховний процес та управлінську діяльність.

Список використаних джерел:

1. Гуревич Р. С. Сучасні інформаційні технології та їхнє використання: навчальний посібник для учнів шкіл, ПТНЗ, студентів педагогічних ВНЗ, викладачів та майстрів ПТНЗ, учителів шкіл, викладачів ВНЗ і слухачів інститутів післядипломної освіти / Р.С. Гуревич, О. В. Шестоपालюк, М. Ю. Кадемія [та ін.]. – Київ, 2005. – 631 с.

2. Задорожна Н. Т. Мультимедійні засоби навчання / Н. Т. Задорожна, Т. Г. Омельченко // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; головний ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с. – С. 532–534.

3. Закон України «Про професійно-технічну освіту» [Електронний ресурс] // сайт "Законодавство України". – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80>. – Заголовок з екрана

4. Клименко Л. О. Зовнішнє тестування навчальних досягнень учнів / Л. О. Клименко. – К.: Плеяда, 2008. – 128 с.